

Stora kyrkan

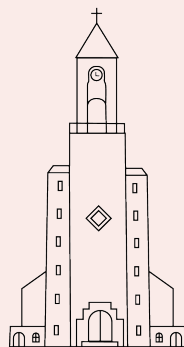

Svenska
kyrkan

SVENSKA

Östersunds nya kyrka – eller som den senare kom att kallas, Stora kyrkan. Den 14 juli 1940 stod kyrkan färdig för invigning av biskop Torsten Bohlin. Stor pompa och ståt, med kantat skriven av kyrkoherde Gustaf Öhrstedt och tonsatt av Oscar Lindberg. Kyrkan är ritad av professor Lars Israel Wahlman.

Portal

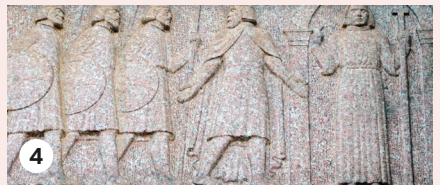
1. Den portal som ni gick in genom vid huvudingången är tillverkad i ljus granit och utformad av skulptören Olof Ahlberg. Bilderna i portalen är hämtade ur historien om Jämtlands kristnande och visar mötet mellan det norska och det svenska i Jämtlands historia.

2. Från vänster framifrån sett ser man Olof den helige.

3. Vid sidan av denna mottar kungens sändemän en silvertallrik från den jämtländske hövdingen Arnljot Gelliner.

4. Till vänster om denna avbildas stor-bonden och riddaren Örjan Karlsson Skunk, enligt sägen Jämtlands förste kyrkobyggare.

5. På högra sidan sitter Olof Skötkonung som vid sin sida har en bild av hur Östmund Gudfastson kristnar Jämtland och reser runstenen på Frösön.

Altartavlan

Det första som möter våra blickar i kyrkorummet är altartavlan, en monumentalmålning som är utförd i al fresco. Det vill säga på våt puts. Den var på sin tid den största sammanhängande frescomålningen i vårt land. Den har en yta av 170 kvm och är utförd av professor Hilding Linnqvist, Stockholm

Altartavlans motiv är hämtade ur Jesu liknelser från Matteus- och Lukas- evangelierna. Uppifrån ser man Såningsmannen som sår sitt utsäde, dels på hälleberget och dels i den goda jorden (Matt 13:3-8). Under till höger ser man bondens sorg när han finner att en ovän har sått ogräs i hans åker (Matt 13:24-30) och dessutom hemsöks skörden av gräshoppor.

På den vänstra sidan finns liknelsen om den barmhärtige samariten – samarien – (Luk 10). I mitten till höger avbildas det förtorkade trädet (Matt 21:18-21) och nedanför till vänster det fruktbara fikonsträdet.

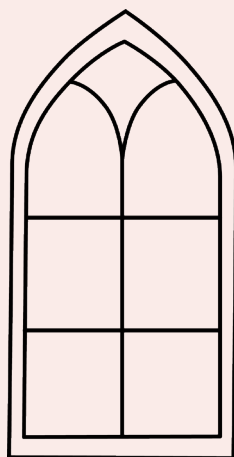
Därunder ser man liknelsen om de förståndiga och de oförståndiga brudtärnorna tillsammans med brudgummen (Matt 25:1-13).

"Det fruktbara ställs mot det ofruktbara."

Bland de förståndiga brudtärnorna som håller en brinnande oljelampa i handen avbildas en av dem i en jämtländsk folkdräkt från Marieby. På högra sidan av målningen nedifrån sett finns resterna av huset som byggdes på den lösa sanden och ovanför huset som byggdes på det fasta hälleberget (Matt 7:24–27).

Ett genomgående tema för liknelserna är de olika konflikterna. Det fruktbara ställs mot det ofruktbara. Det outtalade våldet står i kontrast mot vård och mänsklig omsorg. Oförstånd uttryckt med ångest och förtvivlan i motsats till vishet, ömt vårdande den levande lågan och samlad kring Jesusgestalten.

1. Predikstolen är tillverkad av cuba-mahogny. Den är dekorerad med förgyllda figurer utformade av skulptören Olof Ahlberg.

2. Takarmaturernas solfjädersvalv återfinns i predikstolens baldakin. Den förgyllda sargen på baldakinen visar Jerusalems stadsmur med portmotiven hämtade från de fyra evangelist-symbolerna. Människan (Matteus), lejonet (Markus), oxen (Lukas) och örnen (Johannes).

3. Läktarorgeln invigdes den 25 november 1995 och är tillverkad av Grönlunds orgelbyggeri i Luleå. Den har 50 självständiga stämmor och ungefär 3 300 pipor.

4. Sidoskeppens innertak. Här återfinns sex stycken takmålningar bestående av följande symboler: Triangel: Treenigheten
Alfa & Omega: Begynnelsen och änden.
Fisk: Kristus
Cirkel: Evigheten

5. Det lilla dopkapellet finns till höger om körläktaren. Dopfuntsnischen pryds av en mosaik (1954). Dopfunten är tillverkad i Harbonäsmarmor.

Formgivare är Sune Overud från Odensala. Över den cirkelrunda mosaiken svävar en duva över ett vattenfall. Duvan symboliserar den heliga Ande och vattenfallet visar på livets och dopets vatten. Al secco målningen där ovanför återger stjärnor och moln. Den motsvarar målningen på den s.k.

prästläktaren vid predikstolen.

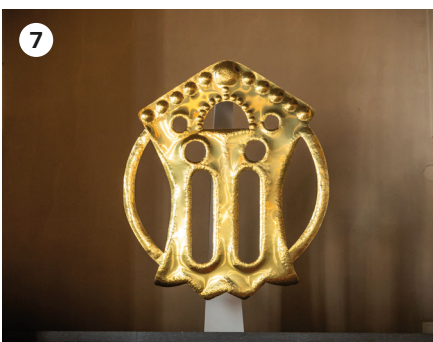
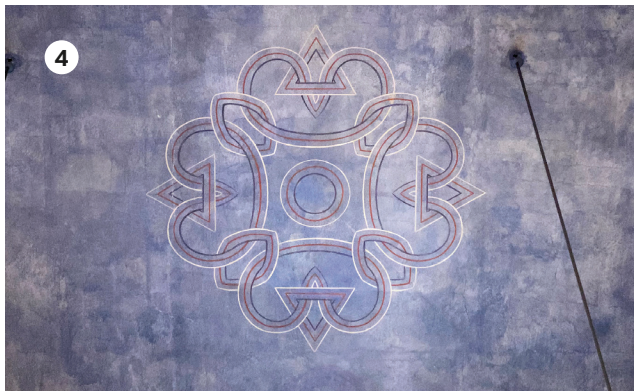
Där finns en målning med norrsken och stjärnor. Konstnären är i båda fallen professor Hilding Linnqvist.

6. Bonaden, på nedre väggen i kyrkan, är utförd i damastteknik av slöjdlärare Alexander Berger, Dvärsätt, efter Leonardo da Vinci's berömda konstverk Nattvarden.

7. Maria-maljan, tillverkad av konsthantverkaren Anna Maria Marsfjell, är en traditionell smyckeform som bland annat förekommer på samiska kvinnodräkter, nordiska folkdräkter, på brudkragar och som utsmyckning på skärp. Maljan är en symbol för Jesu mor, Maria, och består av ett gotiskt M, ofta försett med en krona.

Ursprungligen var Maljan avsedd att sys i par på vardera sidan av halsöppningen på ett plagg. De användes för att hålla ihop öppningen med hjälp av en snörning som trädde genom maljorna.

Enligt gamla kyrkotraditionen kommer ondskan från norr. Därför är också Mariamaljan som sägs beskydda från det onda placerad på den norra sidan.

Svenska kyrkan Östersund
Södra gröngatan 33
821 35 Östersund

Telefon: 063-19 50 00
svenskakyrkan.se/ostersund